

Вакцини при вагітності: що вам потрібно знати

Навіщо мені вакцинуватися, якщо я вагітна або планую вагітність?

Вагітність викликає певні зміни в організмі, які можуть вплинути на імунну систему, серце та легені. Ці зміни можуть зробити вас **більш сприйнятливими** до деяких захворювань та важких інфекцій. Якщо ви під час вагітності заразилися деякими інфекційними захворюваннями, такими як краснуха, інфекція може передатися вашій дитині, яка **може народитися із захворюваннями, які вплинуть на все її життя**. Крім того, існують інші хвороби, яким запобігають за допомогою вакцин, такі як кашлюк (судомний кашель), **що найбільш важко протікають у дітей, які занадто малі для імунізації**.

Таким чином, отримання рекомендованих вакцин до та під час вагітності допоможе вам і вашій дитині забезпечити **найкращий можливий захист** від небезпечних хвороб, яким запобігають за допомогою вакцин, таких як краснуха, вітряна віспа (вітрянка), інфлюєнца (грип), кашлюк та багато інших.

Я планую вагітність. Які вакцини мені потрібно отримати до вагітності, які я не зможу отримати під час вагітності?

Перш ніж завагітніти, розгляньте можливість отримання двох вакцин, що рекомендуються, якщо ви **ніколи раніше їх не отримували**.
Рекомендовані вакцини:

1. вакцина проти вітряної віспи (вітрянки)
2. вакцина проти кору, епідемічного паротиту та краснухи (MMR)

Вакцини при вагітності: що вам потрібно знати

Примітка: ви не можете отримувати ці вакцини під час вагітності, оскільки вони є живими вакцинами і, як наслідок, становлять потенційний ризик для розвитку плода (див. додаткову інформацію в розділі **«Живі та неживі вакцини»** цього інформаційного бюлетеня).

Причина, через яку вам рекомендується отримати вакцини проти вітряної віспи та MMR **до того, як** ви завагітнієте, полягає в тому, що **якщо ви заразитесь вітряною віспою або краснухою під час вагітності**, ваша дитина може народитися із захворюваннями, які **вплинуть на все її життя**. Фактично краснуха є **основною причиною** ускладнень при пологах у світі серед хвороб, яких можна запобігти за допомогою вакцинації.

Якщо ви заразилися вітряною віською під час вагітності, ваша дитина може народитися з низькою масою тіла, аномаліями очей чи кінцівок, рубцями на шкірі чи пошкодженням головного мозку. Зараження краснухою під час вагітності може призвести до **синдрому вродженої краснухи (СВК)**, і у новонародженого можуть бути хвороби серця (наприклад, вроджена вада серця), хвороби очей (катаракта), глухота, розумові порушення або діабет, а також інші захворювання.

Якщо ви плануєте вагітність, поговоріть зі своїм лікарем, щоб дізнатися, чи потрібна вам вакцина проти вітряної віспи чи краснухи.

Живі та неживі вакцини

У живих вакцинах використовуються **ослаблені (атенуйовані) віруси чи бактерії**. У неживих вакцинах використовуються **вбиті (інактивовані) віруси або бактерії**, або **частинки вірусів або бактерій**.

Оскільки в неживих вакцинах не використовуються живі віруси або бактерії, **ви не можете заразитися** зазначеними вірусами або бактеріями після отримання однієї з цих вакцин. Оскільки в живих вакцинах використовуються ослаблені віруси або бактерії, їх можна безпечно отримувати **людям зі здоровою імунною системою**, без загрози інфікування.

Однак живі вакцини зазвичай **не рекомендуються** людям із сильно ослабленою імунною системою, а також вагітним. Якщо ви вагітні, існує ймовірність того, що навіть ослаблений штам вірусу або бактерій у живій вакцині може заразити вашу майбутню дитину. **Тому під час вагітності рекомендуються неживі вакцини, а живі вакцини зазвичай не рекомендуються.**

Я вагітна. Які вакцини мені потрібно отримати?

Під час **кожної вагітності** рекомендується одержати три вакцини.
Рекомендовані вакцини:

1. вакцина проти інфлюенци (грипу) (див. наш інформаційний бюлетень про [вакцини проти інфлюенци при вагітності](#))
2. вакцина проти кашлюку (судомного кашлю), що вводиться в складі комбінованої вакцини проти правця, дифтерії та кашлюку (Tdap) (див. нашу інфографіку про [вакцину проти кашлюку під час вагітності](#))
3. вакцина проти COVID-19

Отримання цих вакцин під час вагітності дозволить забезпечити вашій дитині деякий **короткостроковий захист** від цих захворювань (див. додаткову інформацію в розділі **«Передача імунітету: як вакцинація під час вагітності захищає вашу дитину»** цього інформаційного бюлетеня).

Зараження кашлюком або інфлюенцею (грипом) під час вагітності може призвести до передчасних пологів, народження дитини з низькою масою тіла або народження мертвої дитини. Однак якщо ви отримаєте вакцину від цих захворювань під час вагітності, а потім заразитесь яким-небудь захворюванням під час цієї вагітності, ви значно знизите ризик ускладнень.

Вакцина проти COVID-19 **особливо рекомендується** вагітним, оскільки зараження COVID-19 під час вагітності може призвести до госпіталізації та передчасних пологів. Зараження COVID-19 під час вагітності також збільшує ймовірність того, що ваша дитина народиться з низькою масою тіла і її доведеться госпіталізувати. Імунізація проти COVID-19 під час вагітності – найкращий спосіб захистити вас та вашу дитину від цієї хвороби.

Усі три вакцини також мають **хороші показники безпеки**, і **немає жодних підтверджень** того, що ці вакцини завдають шкоди вагітній матері чи дитині.

Передача імунітету: як вакцинація під час вагітності захищає вашу дитину

Після вакцинації ваш організм виробляє захисні білки, звані **антитілами**, які захищають вас від хвороби, проти якої ви отримали вакцину. Коли ви отримуєте вакцину під час вагітності, ви передаєте деякі з цих антитіл **своїй дитині** в утробі (*внутрішньоутробно*). Після народження дитини ці антитіла забезпечують їй деякий **короткостроковий захист** (приблизно кілька місяців) від хвороби, проти якої ви отримали вакцину під час вагітності.

Чи існують інші вакцини, які мені слід отримати під час вагітності?

Якщо ви вагітні, ви зазвичай можете отримати **будь-яку з неживих вакцин**, схвалених для використання в Канаді (див. додаткову інформацію в розділі **«Живі та неживі вакцини»** цього інформаційного бюлетеня). Під час кожної вагітності рекомендуються лише вакцини Tdap (проти правця, дифтерії та кашлюку), а також вакцини проти COVID-19 та інфлюенци. Список неживих вакцин, які можна отримати під час вагітності:

1. вакцина проти гепатиту В,
2. вакцина проти гемофільної інфекції (*Haemophilus influenzae*) типу b (Hib),
3. вакцина проти гепатиту А,
4. менінгококова вакцина,
5. пневмококова вакцина та
6. нежива вакцина проти поліомієліту (поліовакцина).

Ваш лікар може порекомендувати вам отримати **одну або кілька** з цих вакцин під час вагітності, **залежно від таких факторів**, як ваша історія вакцинації, плани поїздок, ймовірність зараження одним із захворювань, від яких захищають ці вакцини, наявність у вас будь-яких хронічних захворювань та інших факторів.

Поговоріть зі своїм лікарем, щоб дізнатися, чи рекомендує він вам отримувати будь-які з цих вакцин під час вагітності.

Чи можу я отримати вакцину проти респіраторно-синцитіального вірусу (РСВ), якщо я вагітна?

Так! Ви можете безпечно отримати вакцину проти РСВ, якщо ви вагітні.

Станом на грудень 2023 року вакцина проти РСВ була схвалена для використання в Канаді для людей **на термін вагітності від 32 до 36 тижнів**. Імунізація проти РСВ під час вагітності дає вашій дитині деякий **короткостроковий захист** від тяжкої інфекції РСВ на строк до **шести місяців** після народження (див. додаткову інформацію в розділі **«Передача імунітету: як вакцинація під час вагітності захищає вашу дитину»** цього інформаційного бюлетеня). Поговоріть зі своїм лікарем, щоб дізнатися, чи можна вам отримувати вакцину проти РСВ під час вагітності.

Якщо я планую поїздки під час вагітності, чи потрібні мені якісь певні вакцини?

Залежно від того, куди ви їдете, ваш лікар може порекомендувати вам отримати вакцину для захисту від одного або декількох з таких захворювань, особливо якщо ви можете серйозно постраждати від одного з них:

1. тиф
2. холера
3. ентеротоксигенні кишкові палички *Escherichia coli* (діарея мандрівників)

Неживі вакцини, що захищають від цих захворювань, вважаються безпечними для вагітних, навіть незважаючи на те, що ці вакцини спеціально не вивчалися на вагітних (див. додаткову інформацію в розділі **«Живі та неживі вакцини»** цього інформаційного бюлетеня).

Вакцини при вагітності: що вам потрібно знати

Вакцина проти жовтої лихоманки не рекомендується вагітним (це жива вакцина). **Однак** якщо вам **абсолютно необхідно** поїхати туди, де жовта лихоманка дуже поширена/активна, і ви не будете надійно захищені від **укусів комарів**, ваш лікар може порекомендувати вам отримати вакцину проти жовтої лихоманки.

Вам також **настійно рекомендується** відвідати **туристичну клініку** як мінімум **за шість тижнів до запланованої дати виїзду** за межі Канади, якщо ви вагітні. Туристичні клініки можуть надати вам актуальну інформацію про те, які вакцини можуть вам знадобитися залежно від пункту призначення, і про те, як найкраще захистити себе та свою майбутню дитину від певних захворювань, що зустрічаються тільки в інших країнах, які можуть бути дуже серйозними, якщо ви заразитесь ними під час вагітності.

Чи можна мені вакцинуватися, якщо я годую грудьми?

Так, ви можете безпечно отримати **будь-яку зі звичайно рекомендованих вакцин у Канаді**, якщо ви годуєте грудьми. **Немає жодних підтверджень** того, що введення будь-якої з цих вакцин під час годування грудьми завдасть шкоди вам чи вашій дитині.

Однак такі вакцини **не рекомендуються** людям, які годують грудьми:

1. вакцина проти жовтої лихоманки
2. пероральна вакцина проти черевного тифу
3. вакцина БЦЖ (бацила Кальметта-Герена)
4. вакцина проти вірусу Ебола
5. жива реплікована вакцина проти віспи

За **певних обставин** ваш лікар може порекомендувати вам отримати одну або кілька вакцин, перерахованих вище. Однак, як вже згадувалося, їх зазвичай не рекомендують, якщо ви годуєте грудьми, оскільки живі віруси/бактерії, які використовуються в цих вакцинах, можуть передаватися вашій дитині через грудне молоко. Щодо деяких інших перерахованих вакцин нині недостатньо даних, щоб визначити, чи можна їх безпечно призначати людям, які годують грудьми.

Рекомендовані вакцини, якщо ви плануєте вагітність, вагітні або годуєте грудьми

Ви...	Настійно рекомендовані вакцини	Вакцини на ваш розсуд	Вакцини, які вам не слід отримувати
Плануєте вагітність	<ul style="list-style-type: none"> вакцина проти кору, епідемічного паротиту та краснухи (вакцина MMR) спеціально для захисту від краснухи вакцина проти вітряної віспи (вітрянки) <p>Примітка: вам необхідно отримати ці вакцини тільки в тому випадку, якщо ви ніколи не отримували їх раніше.</p>	<ul style="list-style-type: none"> будь-які планові чи рекомендовані вакцини, які ви ніколи не отримували чи не повторювали 	<ul style="list-style-type: none"> н/з
Вагітні	<ul style="list-style-type: none"> вакцина проти правця, дифтерії та кашлюку (Tdap) спеціально для захисту від кашлюку вакцина проти інфлюенци (грипу) вакцина проти COVID-19 	<ul style="list-style-type: none"> вакцина проти гепатиту В вакцина проти гемофільної інфекції (<i>Haemophilus influenzae</i>) типу b (Hib) вакцина проти гепатиту А менінгококова вакцина пневмококова вакцина 	<ul style="list-style-type: none"> будь-які живі вакцини, такі як вакцина проти кору, епідемічного паротиту та краснухи (MMR) та вакцина проти вітряної віспи <p>(див. додаткову інформацію у розділі «Живі та неживі вакцини» цього інформаційного бюлетеня)</p>

Вакцини при вагітності: що вам потрібно знати

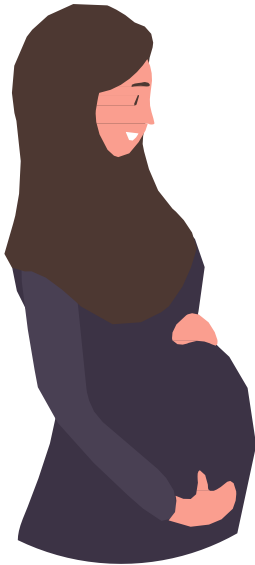

Ви...	Настійно рекомендовані вакцини	Вакцини на ваш розсуд	Вакцини, які вам не слід отримувати
Вагітні	Примітка: ці вакцини слід отримувати при кожній вагітності незалежно від того, чи отримували ви ці вакцини в минулому.	<ul style="list-style-type: none"> • нежива вакцина проти поліомієліту (поліовакцина) • нежива вакцина проти черевного тифу • вакцина проти холери та ентеротоксигенних кишкових паличок Escherichia coli (діареї мандрівників) 	
Годуйте грудьми	<ul style="list-style-type: none"> • н/з 	Ви можете безпечно отримати будь-яку зі звичайно рекомендованих вакцин у Канаді , якщо ви годуєте грудьми.	<ul style="list-style-type: none"> • вакцина проти жовтої лихоманки • пероральна вакцина проти тифу • вакцина БЦЖ (бацила • Кальметт- • Герена) • вакцина проти вірусу Ебола • жива реплікована вакцина проти віспи

Посилання

Уряд Канади. (2023 р.) Вакцинація для поїздок.
<https://travel.gc.ca/travelling/health-safety/vaccines>

Вакцини при вагітності: що вам потрібно знати

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2022 р.) Канадський посібник з імунізації. Основи імунології та вакцинології.

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-1-key-immunization-information/page-14-basic-immunology-vaccinology.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2023 р.) Канадський посібник з імунізації. Імунізація осіб з ослабленим імунітетом.

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-3-vaccination-specific-populations/page-8-immunization-immunocompromised-persons.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2023 р.) Канадський посібник з імунізації. Вакцини проти краснухи.

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-4-active-vaccines/page-20-rubella-vaccine.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2023 р.) Канадський посібник з імунізації. Вакцини проти вітряної віспи (вітрянки).

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-4-active-vaccines/page-24-varicella-chickenpox-vaccine.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2024 р.) Канадський посібник з імунізації. Імунізація при вагітності та грудному вигодовуванні.

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-3-vaccination-specific-populations/page-4-immunization-pregnancy-breastfeeding.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2024 р.) Канадський посібник з імунізації. Вакцини проти COVID-19.

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-4-active-vaccines/page-26-covid-19-vaccine.html>

Агентство громадської охорони здоров'я Канади. (2024 р.) Канадський посібник з імунізації. Респіраторно-синцитіальний вірус (РСВ).

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/publications/healthy-living/canadian-immunization-guide-part-4-active-vaccines/respiratory-syncytial-virus.html>

Всесвітня організація охорони здоров'я. (2019 р.) Краснуха.

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/rubella>